

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ			
1. Датум и орган који је именовео комисију: 11.03.2021. Наставно уметничко научно веће Академије уметности			
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :			
1.	др ум. Мирјана Благојев	ванредни професор	Вајарство, 29.10.2020.
	презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
	Академија уметности Нови Сад		Председник комисије
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
2.	др ум. Милош Вујановић	редовни професор	Цртање, 07.10.2016.
	презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
	Академија уметности Нови Сад		Ментор
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
3.	др ум. Драган Хајровић	редовни професор	Цртање, 11.05.2017.
	презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
	Академија уметности Нови Сад		Члан комисије
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
4.	др Уна Поповић	ванредни професор	Филозофија, 25.06.2020.
	презиме и име	звање	ужа област и датум избора
	Филозофски факултет Нови Сад, Одсек за филозофију		Члан комисије
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији
5.	мр Мирослав Живковић	редовни професор	Сликаство, 06.11.2015.
	презиме и име	звање	ужа уметничка област и датум избора
	Факултет уметности Ниш		Члан комисије
	установа у којој је запослен-а		функција у комисији

<p>II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Име, име једног родитеља, презиме: Срђан Петар Шаровић 2. Датум рођења, општина, држава: 04.09.1972., Нови Сад, СФРЈ 3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив: Академија уметности Нови Сад, Мастер академске студије, Нови ликовни медији, Мастер ликовни уметник 4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2018., ДАС Ликовне уметности
<p>III НАСЛОВ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:</p>
<p style="text-align: center;">ПРИНЦИП НЕГИРАЊА КАО МЕТОД ИЗРАДЕ УМЕТНИЧКОГ ДЕЛА – АПОФАТИКА И НЕГАТИВНА СВЕЛОСТ</p>
<p>IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:</p>
<p>Навести кратак садржај са знаком броја страница, поглавља, слика, схема, графикона и сл.</p>
<p>Докторски уметнички пројекат под називом „Принцип негирања као метод израде уметничког дела – апофатика и негативна светлост”, кандидата Срђана Шаровића, састоји се из писаног образложења и практичног уметничког рада – изложбе уметничких радова (цртежи, слике и видео-рад). Изложба је под називом „Негативна светлост” одржана у галеријском простору Културне станице Свилара у Новом Саду (27.04.2021. - 02.05.2021.). Писани и практично-уметнички део пројекта чине компактну, кохерентну и уклопљену целину докторског уметничког истраживања, са адекватно примењеном предложеном методологијом и оствареним циљевима докторског уметничког пројекта.</p> <p>Писано образложење чини: број страница 154; број поглавља 5; број референци 105; број слика 58.</p> <p>Структура писаног образложења је следећа:</p> <p>РЕЗИМЕ SUMMARY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. УВОД 2. УМЕТНИЧКА ПОСТАВКА <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Уметност и рат 2.2. Негативна светлост као ликовни проблем 2.3. Основне црте апофатичког метода 2.4. Реализација уметничког поступка 3. ПРИНЦИП НЕГИРАЊА КАО МЕТОД ИЗРАДЕ УМЕТНИЧКОГ ДЕЛА

- 3.1. Интерпретација примене принципа негирања у цртежима
 - 3.1.1. Припремна фаза израде цртежа
 - 3.1.2. Принцип негирања и негативно светло
 - 3.1.3. Принцип негирања и негативна светлост
- 3.2. Интерпретација примене принципа негирања у сликама
 - 3.2.1. Припремна фаза израде слика
 - 3.2.2. Прва фаза израде слика: композиција и негативно светло
 - 3.2.3. Друга фаза израде слика: боја и негативна светлост
4. УМЕСТО УМЕТНИЧКОГ ЗАКЉУЧКА: ИЗЛОЖБЕ
 - 4.1. Изложба Божић у Подрињу: Таоци / Прапорци
 - 4.2. Докторски уметнички пројекат: изложба Негативна светлост
5. ЗАКЉУЧАК: УМЕТНОСТ И ТЕОРИЈА

ИНДЕКС ПОЈМОВА

ЛИСТА ИЛУСТРАЦИЈА

ДОКТОРСКА УМЕТНИЧКА ИЗЛОЖБА. ИЗЛОЖЕНИ РАДОВИ

СПИСАК ЦИТИРАНЕ ЛИТЕРАТУРЕ

БИОГРАФИЈА АУТОРА

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

У писаном делу докторског уметничког пројекта кроз 5 поглавља и 10 потпоглавља кандидат Срђан Шаровић поступно, систематично и успешно образлаже предложени тематски оквир уметничког истраживања, изабрану методологију рада, централне појмове и уметнички метод, као и примену теоријског и практичног истраживања у уметничкој реализацији рада.

Основни проблем рада кандидат назива негативном светлошћу. У питању је ликовни парадокс – како тамне партије ликовних радова третирати као својеврсни простор светлости, независан од светлости каква се уобичајено користи у ликовном поступку и у светлим партијама радова. Негативна светлост, према замисли кандидата, означава *унутрашњу видљивост таме*. Кандидат у пројекту настоји да покаже и докаже да је ликовне радове могуће створити руководећи се овим негативним светлосним принципом, односно да је у њих могуће увести негативно светло. Тезу кандидат проводи у три ликовна медијума – у цртежима, сликама и видео-раду, а писано образложење појашњава спроведени поступак.

Стварање ликовних радова који се тичу негативне светлости кандидат спроводи увођењем принципа негирања, као одабраног уметничког метода. Принцип негирања кандидат супротставља уобичајеном уметничком поступку стварања дела тврђењем, односно директним успостављањем кључних ликовних елемената, композиције и коначног смисла ликовних радова. Принцип негирања оперише не тврђењем, већ отклањањем и негирањем, па се ликовни елементи и композиција конституишу изнутра, излазећи из самих радова. Одабрани уметнички метод кандидат повезује са апофатичким методом у теологији и филозофији, а писано образложење појашњава начин на који је он примењен у сваком од медијума.

Структура писаног образложења

У уводном поглављу кандидат објашњава тему и тезу свог пројекта, уводи кључне појмове које ће користити у интерпретацији, указује на везу свог пројекта са другим ликовним уметницима који су се бавили апофатиком, те даје краћи преглед рада по поглављима, објашњавајући функцију сваког од њих. Уводно поглавље мапира рад у целини и олакшава даље кретање кроз његове централне делове.

Друго поглавље, *Уметничка поставка*, детаљније представља основно полазиште пројекта и истраживања, мотивске импулсе насталих радова, централни проблем пројекта – негативно светло и негативну светлост, смисао одабраног уметничког метода (принцип негирања), у основним цртама приказује апофатички метод, као и све техничке аспекте рада. Прво поглавље састоји се од четири потпоглавља.

Прво потпоглавље, *Уметност и рат*, посвећено је полазишту пројекта и основном мотиву из ког је проистекао проблем негативне светлости. Кандидат појашњава да је разматрањем свог досадашњег уметничког рада уочио светлост као мотив који се стално понавља и као нерешени проблем. Кандидат даље појашњава да је уочио и везу између личног искуства рата у ком је учествовао као младић и светлости као проблема, те да се из тих разлога определио да лично искуство рата буде мотивско тло за стварање радова који би за свој централни проблем имали светлост.

Друго потпоглавље, *Негативна светлост као ликовни проблем*, тиче се детаљног објашњења негативне светлости и негативног светла, као ликовне окоснице пројекта. У овом потпоглављу кандидат образлаже и одабрани уметнички метод, принцип негирања, те показује на који начин је он повезан са проблемом негативне светлости. Кандидат такође показује и начин на који су се централни проблем и метод пројекта мењали од почетне и истраживачке фазе, преко стварања цртежа и видео-рада, до друге фазе пројекта – стварања слика.

Треће потпоглавље, *Основне црте апофатичког метода*, у функцији је кратког представљања апофатичке теологије и филозофије, посебно оне (Псеудо)-Дионизија Ареопагите. Кандидат се нарочито осврће на конкретне кораке апофатичког метода. Ово потпоглавље припрема интерпретације које кандидат нуди у трећем поглављу образложења.

Четврто поглавље, *Реализација уметничког поступка*, има исту функцију. Овде кандидат детаљно описује све техничке поступке употребљене током стварања уметничких радова, укључујући ту и краће описе уметничког поступка у уже техничком смислу.

Треће поглавље, *Принцип негирања као метод израде уметничког дела*, централно је поглавље образложења. У овом поглављу кандидат показује на који начин је примена принципа негирања, односно апофатичког метода, у уметничком поступку резултовала појављивањем негативног светла у радовима. У овом поглављу, дакле, кандидат доказује тезу свог пројекта. Поглавље се састоји од два потпоглавља, која прате две фазе докторско-уметничког пројекта, а свако од њих додатно се развија на три дела.

Прво потпоглавље, *Интерпретација примене принципа негирања у цртежима*, тиче се прве фазе пројекта – израде серије цртежа и видео-рада. Ово потпоглавље

развија се на три додатна: *Припремна фаза израде цртежа, Принцип негирања и негативно светло, Принцип негирања и негативна светлост*. Кандидат описује процес израде цртежа и видео-рада од припремне до завршне фазе, показујући на који начин је принцип негирања спроведен у свакој од њих, односно у сваком од корака израде радова. Кандидат се при томе руководи моделом апофатичког метода који је претходно описао, те јасно показује који од корака уметничког поступка одговара ком од корака овог метода. Закључно кандидат указује на резултате прве фазе пројекта, који су довели до нових проблема и провоцирали даље истраживање ка другој фази.

Друго потпоглавље, *Интерпретација примене принципа негирања у сликама*, тиче се друге фазе пројекта – израде серије слика. Ово потпоглавље такође се развија на три додатна, комплементарна претходним: *Припремна фаза израде слика, Прва фаза израде слика: композиција и негативно светло, Друга фаза израде слика: боја и негативна светлост*. Два потпоглавља структурно и према начину анализе интегрално су повезана, што анализе које кандидат нуди чини доследним и уверљивим. Кандидат описује процес израде слика од припремне до завршне фазе, показујући начин на који је принцип негирања спроведен у сликарском поступку. Разлика у односу на прву фазу пројекта тиче се директног повезивања апофатичког метода и принципа негирања као уметничког метода у случају слика. Кандидат показује да је увиђање комплементарности апофатичког метода и уметничког метода проведеног у првој фази пројекта омогућило да се реше (ликовни) проблеми који су настали као резултат израде цртежа и видео-рада.

Четврто поглавље, *Уместо уметничког закључка: изложбе*, представља финалну изложбу докторског уметничког пројекта „Негативна светлост”, али и изложбе „Божих у Подрињу: Таоци / Прапорци”, које су биле интегрални део пројекта и истраживања. Поголавље има два потпоглавља: *Изложба Божић у Подрињу: Таоци / Прапорци* и *Докторски уметнички пројекат: изложба Негативна светлост*. Кандидат у оба потпоглавља показује да је принцип негирања, односно апофатички метод примењен и у организацији изложбених експозиција насталих радова. Такође, кандидат образлаже начин на који је изложба „Божих у Подрињу: Таоци / Прапорци” утицала на даље стварање слика и каснију изложбу.

Пето и последње поглавље, *Закључак: уметност и теорија*, представља закључну реч кандидата о целини докторског уметничког пројекта. Кандидат представља резултате пројекта, још једном детаљније указује на специфичност свог пројекта у односу на друге уметнике инспирисане апофатиком, те указује на могуће даље перспективе развијања задобијених резултата, како у уметничком, тако и у теоријском погледу.

Практични део докторско-уметничког рада

Практични део докторског уметничког пројекта кандидата Срђана Шаровића представљен је на самосталној изложби под називом „Негативна светлост”, одржаној у Културној станици Свилара у Новом Саду, у периоду од 27.04.2021. до 02.05.2021. године.

На изложби су представљени цртежи, слике и видео-рад; целокупна поставка замишљена је као уклапање више извора негативног светла, односно као уклапање негативног светла каквим га представљају радови у три различита ликовна медијума. Галеријски простор организован је тако да је подељен дијагонално, те су цртежи изложени са једне, а слике са друге стране замишљене дијагонале. У складу са поставком пројекта, дијагонала је делимично померена од оне која би се уобичајено поставила. Видео-рад смештен је на средину простора, као повезница између цртежа и слика, што је функција слична оној коју је имао и у изложбама „Божих у Подрињу”. Звучна потка везана за видео-рад пуштана је са галерије.

Изложени радови и начин њихове организације у галеријском простору прате основну идеју пројекта и постављени су према принципу негирања. О томе кандидат пише у четвртом поглављу свог писаног образложења, што показује чврсту везу између тог образложења и уже уметничког дела пројекта. Галеријски простор Културне станице Свилара је негиран као простор у ком се апофатички радови кандидата могу на прави начин појавити. Уместо тога, кандидат је радове поставио тако да својим међуодносима креирају нови простор унутар галеријског. Поставка изложбе тако потврђује методски приступ и резултате задобијене како израдом дела, тако и њеним тумачењем понуђеним у писаном образложењу, чиме се целокупан пројекат показује као заокружена и кохерентна целина.

Део поставке изложбе чини и концертни клавир, смештен у средину просторије, на ком је током њеног отварања свирала Бранка Парлић. Музички део отварања изложбе имао је функцију отварања њеног времена, дословно и уметнички, о чему такође кандидат нуди образложење у писаном делу рада. Клавир као део поставке након отварања представља траг и знак везе простора и времена изложбе.

Практични и уметнички део пројекта, изложба „Негативна светлост”, у потпуности одговара свим предвиђеним тематским, проблемским и методским полазиштима кандидата. Она јасно показује резултате докторског уметничког пројекта и доказује да је примена принципа негирања, односно апофатичког метода у уметничком поступку успешно реализована. На изложби су видљиви сви кључни елементи уметничке поставке и реализације пројекта. Напокон, практични део пројекта интегрално је повезан са његовим писаним образложењем, тако да се они морају узети за јединствену и заокружену целину.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

Докторски уметнички пројекат Срђана Шаровића под називом „Принцип негирања као метод израде уметничког дела – апофатика и негативна светлост” тиче се преиспитивања светлости као једног од основних ликовних елемената. Преиспитивањем светлости, односно увођењем негативне светлости и принципа негирања као уметничког метода, кандидат даје ново тумачење могућих приступа стварању ликовних радова и разумевању њиховог смисла.

Докторски уметнички пројекат представља доследно спроведено докторско уметничко истраживање, са јасном идејом која руководи како његовим практичним и уметничким делом, тако и писаним образложењем. У писаном образложењу докторског уметничког пројекта успешно је понуђена детаљна и прецизна анализа примене апофатичког метода у стварању уметничких радова са тематиком негативне светлости. Писано образложење, тако, нуди јасну и адекватну анализу ликовног проблема пројекта, одабраног метода, теоријских и уметничких полазишта кандидата који су одредили пројекат у практичном делу. Изложба „Негативна светлост”, са друге стране, јасно показује резултате пројекта и потврђује интерпретацију понуђену писаним образложењем.

Централним за докторски уметнички пројекат кандидата Срђана Шаровића испоставља се уметнички метод, односно принцип негирања – апофатички метод. Наглашавајући методску страну апофатике и преведећи теоријски модел мишљења на уметнички поступак, кандидат успева да понуди нову интерпретацију апофатичке уметности, која је до сад углавном била уско оријентисана на реинтерпретацију односа светла и таме, као и присуства и одсуства на слици. Важно је нагласити да везу коју успоставља између свог поступка и апофатичке теологије и филозофије кандидат сагледава из перспективе уметности, а не са теоријских позиција.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Докторски уметнички пројекат кандидата Срђана Шаровића оцењује се позитивно у погледу начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Докторски уметнички пројекат резултат је оригиналног уметничког истраживања кандидата. Писано образложење проверено је у софтверу за детекцију плагијаризма *iThenticate* на Академији уметности у Новом Саду, о чему је обавештена Комисија за одбрану докторског уметничког пројекта. Поставка пројекта и његова интерпретација захтевали су низ иновативних стратегија, како у погледу уметничког поступка, тако и на нивоу писаног образложења, што се показује и потребом кандидата да уведе и прецизира неколико оригиналних појмова. Кандидат показује профилисану свест о стратегијама у којима наступа оригинално и самостално.

Докторски уметнички пројекат остварен је као интегрална целина писаног образложења и практичног уметничког рада. Кандидат је успешно остварио све предвиђене циљеве истраживања, одговорио је на његову тему и ваљано доказао предложену тезу. Кандидат је понудио оригиналну уметнички спроведену и интерпретативно разложену идеју апофатичко-уметничког метода, а тиме је остварио и значајан допринос у научно-уметничком пољу. Резултате истраживања Комисија сматра применљивим како у подручју ликовних уметности, тако и на пољу ликовне теорије.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Експлицитно навести да ли пројекат јесте или није написан у складу са наведеним образложењем, као и да ли садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је докторски уметнички пројекат урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Докторско-уметнички пројекат је написан и реализован у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе?

Докторско-уметнички пројекат садржи све елементе захтеване за докторске радове из области уметности.

3. По чему је докторски уметнички пројекат оригиналан допринос уметности?

Докторски уметнички пројекат кандидата Срђана Шаровића оригинални је допринос уметности у неколико важних тачака. Најпре, кандидат профилише специфични и оригинални уметнички поступак, *апофатичко- уметнички метод*. Даље, кандидат показује да је овај метод применљив у три различита медијума ликовне уметности, те да у свакој од примена даје задовољавајуће и очекиване резултате. Треће, кандидат свој метод осмишљава остварујући необичну и аутентичну комуникацију између уметности и теорије (теологије, филозофије), тако што одређени теоријски модел мишљења у целости и без губитака преводи у уметнички поступак. Четврто, у оквиру писаног образложења кандидат нуди и образлаже низ оригиналних појмова, осмишљених управо за потребу интерпретације спроведеног уметничког поступка; кандидат ове појмове изводи из сопственог уметничког рада, као његов израз. Пето, писаним образложењем кандидат успешно нуди пример новог и оригиналног теоријског разматрања уметности, које је проистекло из уметничког деловања и одређено је апофатичко-уметничким методом као и настали радови.

Уметнички и практични део пројекта може пронаћи своју примену како у погледу даљег развоја апофатичко-уметничког метода, тако и у погледу развијања методологије уметности начелно. Писано образложење, односно интерпретативни и теоријски део пројекта доприноси развоју ликовне теорије, естетике и теорије уметности уопште, а посебно у погледу интердисциплинарних истраживања. Посебну примену његову могуће је остварити унутар едукације у уметности.

4. Који су недостаци докторског уметничког пројекта и какав је њихов утицај на резултат истраживања?

Комисија констатује да докторско-уметнички пројекат нема недостатака.

IX ПРЕДЛОГ:

На основу наведеног, комисија предлаже:

- да се докторски уметнички пројекат прихвати, а кандидату одобри одбрана;
- да се докторски уметнички пројекат врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени);
- да се докторски уметнички пројекат одбије.

Комисија једногласно предлаже да се докторски уметнички пројекат под насловом: „Принцип негирања као метод израде уметничког дела – апофатика и негативна светлост” прихвати, те да се кандидату Срђану Шаровићу одобри одбрана.

Место и датум:

1. Име, презиме, звање и потпис
др ум. Мирјана Благојев, ванредни
професор, председник

2. Име, презиме, звање и потпис
др ум. Милош Вујановић, редовни
професор, ментор, члан

3. Име, презиме, звање и потпис
др ум. Драган Хајровић, редовни
професор, члан

4. Име, презиме, звање и потпис
др Уна Поповић, ванредни
професор, члан

5. Име, презиме, звање и потпис
мр Мирослав Живковић, редовни
професор, члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.